

İLETİŞİM

İki insan ya da insan grubu arasında gerçekleşen bir duygu, düşünce, davranış ve bilginin sözcük, resim, figür, grafik vb. semboller kullanarak aktarılması olarak tanımlanabilir.

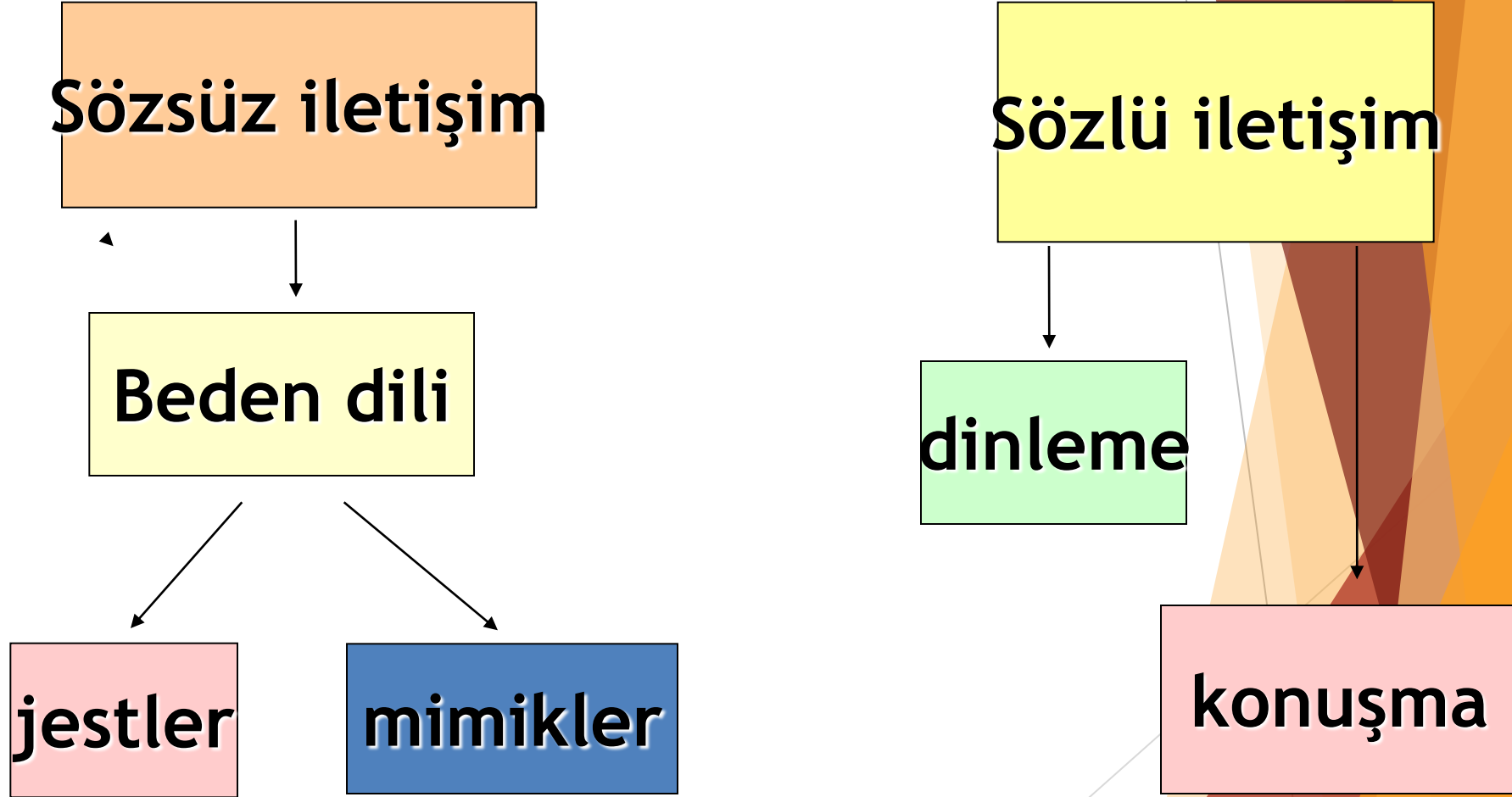

İLETİŞİM

İletişim, karşımızdaki kişilerle çok yönlü bir mesaj alışverişidir. Bu mesajlar sözlü olabileceği gibi, sözel olmayan biçimlerde de karşımızdakilere iletilebilir.

İLETİŞİM

DİNLEME

İletişim sisteminin temel öğelerinden biri de dinlemedir.

Zaman zaman anneme bir şey anlatmak istediğimde, o da “*tamam söyle*” der. Ben de anlatırım. Tam bitirdiğimde “*ne söylemiştin?*” diye sorar.

Yarı dinleme yerine...

- İletişime, kendini vererek değil de, sadece dudaklarıyla katılan biriyle iletişim kurmaya çalışmak cesaret kırıcı olabilir.

Tüm dikkatinizi vererek dinleyin.

- Dertlerinizi sizi gerçekten dinleyen birine anlatmak çok daha kolaydır. Bazen ebeveynin bir şey söylemesine bile gerek yoktur. Çoğu kez, bir çocuğun ihtiyacı olan tek şey, ona duygularının anlaşıldığını hissettiren, sıcak bir sessizlik ortamıdır.

İYİ BİR DİNLEYİCİNİN ÖZELLİKLERİ

- Yüzü konuşana dönüktür
- Konuşanı işitebileceği uzaklıkta durur
- Sözel olmayan mesajları gözler
- Söz kesmez
- Ne dendiğine odaklanır
- Yargılamaz
- Karşılık vermeden önce düşünür
- Dinlerken ne diyeceğinin provasını yapmaz
- Son sözü söyleme çabasına girmez.

ÇOCUĞU NASIL DİNLEMELİYİZ?

Çocuğu gerçekten dinlemenin ilk koşulu onu dinlediğimizi fark etmesini sağlamaktır.

(Onunla aynı hizada olmak, gözlerinin içine bakmak ,onunla konuşurken başka bir işle ilgilenmemek vb.)

Çocuğu dinlerken tavrımız, bakışlarımız, ses tonumuz, konuşma hızımız ve yüz ifademiz de çok önemlidir.

KENDİMİZİ İFADE ETMEK

- **Önce olayın-davranışın ne olduğunu söylemeliyiz.**
- **Bu olaydan ya da davranışın sonunda ne hissettiğimizi açıklamalıyız.**
- **Bu duyguyu neden hissettiğimizi açıklamalıyız.**

ÖRNEK

-Çocuğunuz birkaç kez uyarmanıza rağmen kirli çamaşırlarını sepete atmıyor

-Kirli çamaşırlarını kirli sepetine atmamışsın (olay)

-Buna kızıyorum (duygu)

-Çünkü çok yoruluyorum (duygunun nedeni) ”

Anlatın

Bunun yerine...

Ona durumu anlatın.

Bunun yerine...

Ona durumu anlatın.

- Yetişkinlerin sorunu dile getirip, açıklık kazandırmaları, çocukların o anda yapmaları gerekeni, kendi kendilerine bulmalarına yardımcı olacak bir ortam hazırlar.

Bunun yerine...

Bilgi verin.

EĞER BİR KEZ DAHA SENİ DUVARLARA YAZI YAZARKEN YAKALARSAM, POPONA BİR ŞAPLAK YİYECEKSİN !

DUVARLARIN ÜSTÜNE YAZI YAZILMAZ. YAZMAK İÇİN KAĞIT KULLANILIR.

Bunun yerine...

Bilgi verin.

EVişLERİNDE, BANA BİR AZCIK YARDIMCI OLMAK HİC AKLINA GELMEZ, DEĞİL Mİ ?

SİMDİ, AKŞAM YEMEĞİ İÇİN SOFRA KURULMUŞ OLSAYDI, GERÇEKTEN ÇOK İYİ OLURDU.

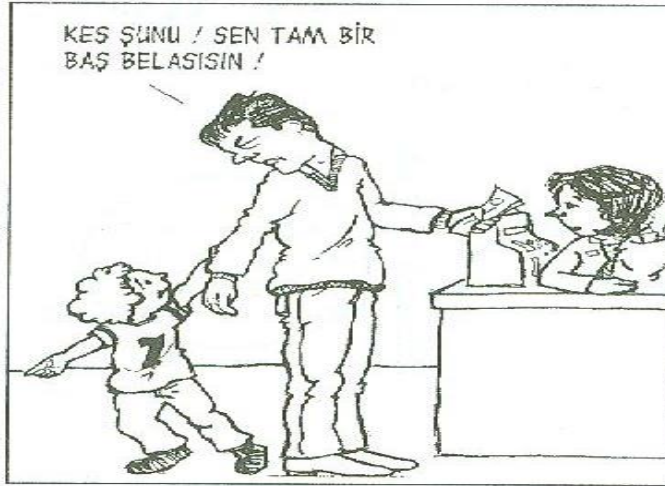

- Bilgi verilmesini kabullenmek, suçlamaya katlanmaktan daha kolaydır. Çocuklar, olup biten hakkında bilgilendirildikleri zaman, çoğunlukla, yapılması gerekeni anlarlar.

KENDİMİZİ BEN DİLİ İLE İFADE ETMEK

- Ben dili kişinin karşılaştığı durum veya davranış karşısında, kişisel tepkisini duygu ve düşüncelerle açıklayan bir ifade tarzıdır.
- Sen dili suçlayıcı, yargılayıcı iken ben dili sadece kişinin kendi duygularını ortaya koyar.

Bunun yerine...

Kendi duygularınızdan söz edin.

Bunun yerine...

Kendi duygularınızdan söz edin.

- Çocuklar, anne ve babalarının gerçek duygularını bilme hakkına sahiptirler. Ne hissettiğimizi açıklayarak, kırıcı olmadan, iğten olabiliriz.

Bunun yerine...

Kendi duygularınızdan söz edin.

Bunun yerine...

Kendi duygularınızdan söz edin.

- Dikkat edin, olumlu yaklaşım içindeki anne ve babalar, sadece kendi duygularından bahsederek. "Ben şöyle hissediyorum..." sözlerini kullanırlar. "Sen" mesajı yerine "Ben" mesajını tercih ederler.

SEN VE BEN DİLİ

SEN DİLİ

- ▶ Sanki spor toto oynamışsın. Bu ne biçim karne böyle?
- Ders çalışmazsan böyle olur işte.
- Odanı yine toplamamışsın. Çok dağınıksın.

BEN DİLİ

- Karnende notlarını düşük görünce çok üzüldüm.
- Notlarını böyle düşük görünce başarısız olacağını düşünerek kaygılanıyorum.
- ▶ Odanı toplamadığın zaman ben toplamak zorunda kalıyorum ve çok yoruluyorum

SEN VE BEN DİLİ

SEN DİLİ

- Bu saatte top oynamaya gidemezsin
- ▶ Kardeşine vurma diye kaç defa söyledim. Yeter artık.
- Bilgisayarı kapat diyorum sana.

BEN DİLİ

- Hayır, bu saatte top oynamaya gitmeni istemiyorum. Çünkü hava karardı.
- Kardeşine vurduğun zaman canı acıdığından ağlıyor. Ben de onu teselli etmek zorunda kalıyorum. Bu durum beni kızdırıyor.
- Uzun zamandır bilgisayar başındasın. Artık bilgisayarı kapatmanı istiyorum.

SEN DİLİ

- Kişiyi suçlayıcıdır,
- ▶ Davranıştan çok kişiliğe yöneliktir,
- ▶ Yeniden konuşma isteğini engelleyicidir,
- ▶ Kişi kendini suçlanmış ve anlaşılmamış hisseder,
- ▶ Neye kızıldığının anlaşılmamasına neden olur,
- ▶ Kişiyi gücendirir, kırar,
- ▶ Kişinin direnmesine neden olur.

BEN DİLİ

Özellikle olumsuz duyguların yaşandığı durumlarda, olumsuz duyguların yaşandığı kişiye önce davranış yada durum tanımlanarak, bu davranış veya durumdan nasıl etkilendiği belirtildikten sonra ne hissedildiğinin söylenmesine dayalıdır.

BEN DİLİNİN YARARLARI

- ▶ sen dilindeki gibi kişiler savunmaya geçmezler,
- ▶ birey karşısındakini suçlu hissettirmez,
- ▶ dili kullanan kişinin neden o duyguyu yaşadığı anlaşıldığı için iletişim sağlıklı olur.
- ▶ ben mesajı alan kişi başkalarını düşünmeyi de öğrenir.
- ▶ yakınlığı artırıcıdır,
- ▶ anlaşmazlıkları azaltır,
- ▶ konuşan kişiyi duygularını biriktirmediği, etkili olarak dile getirdiği için rahatlatır.

İLETİŞİM ENGELLERİ

İLETİŞİM ENGELLERİ

- 1-EMİR VERMEK, YÖNLENDİRMEK (Kes şunu!)
- 2-UYARMAK, GÖZDAĞI VERMEK (Sus, yoksa!)
- 3-AHLAK DERSİ VERMEK (Senden daha iyisi beklenir)
- 4-ÖĞÜT VERMEK, ÇÖZÜM VE ÖNERİ GETİRMEK (Benim sana söylediklerimi, benim söylediğim yolla yap)
- 5-ÖĞRETMEK, NUTUK ÇEKMEK, MANTIKLI DÜŞÜNCELER ÖNERMEK (ben senin yerinde olsam...)
- 6-YARGILAMAK, ELEŞTİRMEK, SUÇLAMAK, AYNI DÜŞÜNCEDE OLMAMAK (bebek gibi davranıyorsun)

İLETİŞİM ENGELLERİ

7-ÖVMEK, AYNİ DÜŞÜNCEDE OLMAK, OLUMLU DEĞERLENDİRMELER YAPMAK

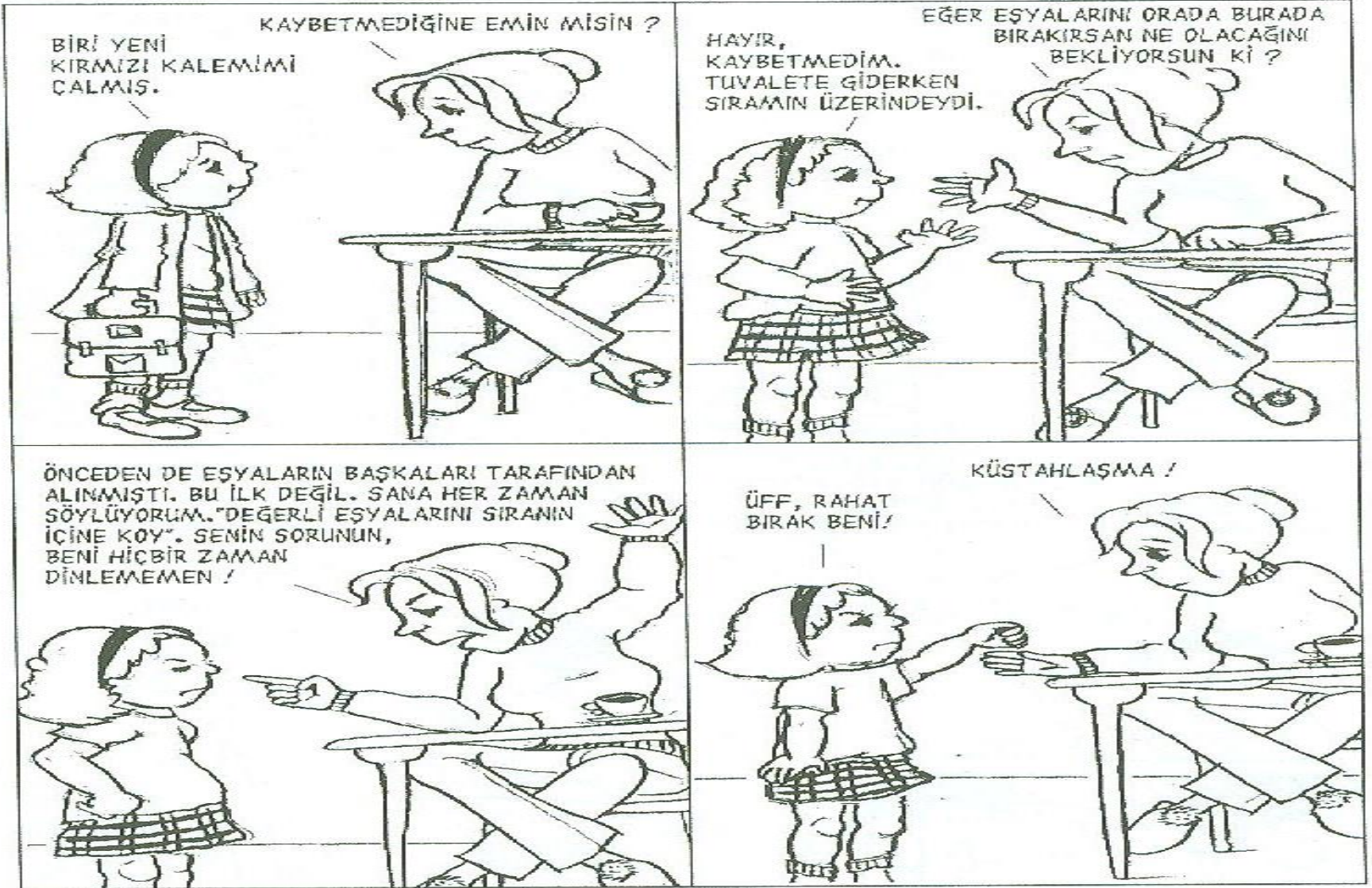
8- AD TAKMAK, ALAY ETMEK

9-YORUMLAMAK, ANALİZ ETMEK, TANI KOYMAK

10-SORU SORMAK, SINAMAK, ÇAPRAZ SORGULAMAK

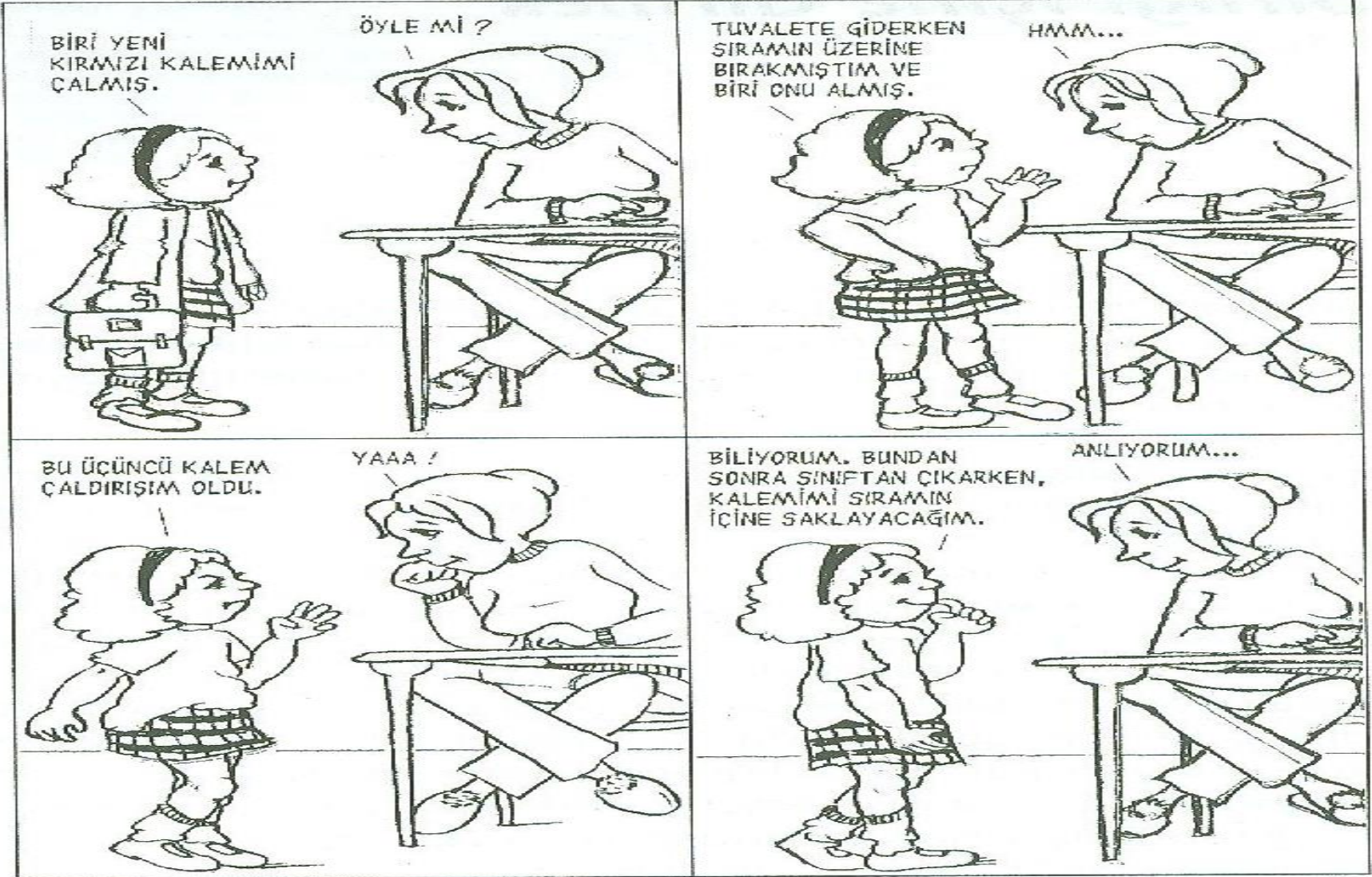
11-SÖZÜNDEN DÖNMEK, OYALAMAK, ŞAKACI DAVRANMAK, KONUYU SAPTIRMAK

Sorular ve öğütler yerine...

- Herhangi biri tarafından sorgulandığı, suçlandığı veya öğüt verildiği zaman, çocuğun yapıcı ve olumlu düşünmesi zordur.

Bir sözcükle onaylayın (Öyle mi?... Hımm)

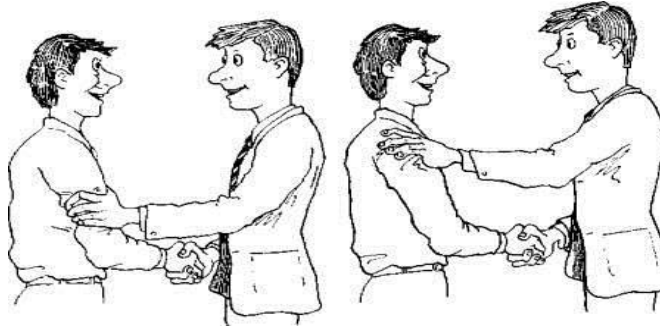

- Basit bir "Yaa... Hımm... Anlıyorum" bile bazen çok işe yarar. Bu tür onaylamalar, anlayışlı, sıcak bir "hıhım"la da pekiştirildiğinde, çocuğa kendi düşünce ve duygularını keşfetmesi için ortam hazırlar ve kendi çözümlerine ulaşmasını sağlar.

ETKİLİ İLETİŞİM

Etkili iletişim denildiği zaman iletişim içindeki öğelerinin ne olduklarının bilinmesinden, bunların en etkin şekilde kullanılmasına kadar bir süreç anlaşılır.

Etkili iletişimin amacı karşımızdakine iletmek istediğimizi tasarladığımız biçimde iletebilmek, isteneni elde etmek ve beklenen tepkiyi almaktır .

ETKİLİ İLETİŞİMİN YARARLARI

- *Yanlış anlaşılma olasılığı azalır.**
- *İnsanlar daha olumlu tepki verir.**
- *Dinlemeye değer biri olduğunuz fark edilir.**
- *Net düşünebilme yeteneğini arttırır.**

ETKİLİ İLETİŞİMİN TEMEL KOŞULLARI

- Karşımızdaki kişilere saygı duymak, ona önemli ve değerli olduğunu hissettirmek,
- Abartıdan uzak, doğal davranmak,
- Dış dünyayı karşımızdaki kişinin penceresinden görmeye çalışmak (empati)

OKULDA İLETİŞİM

OKULDA İLETİŞİM

Çocuğunuzun okul hayatına ilgili ve özverili olun.

Öğretmenleri ile dialog halinde olun.

Çocuğunuzun özel durumları varsa bunlar hakkında mutlaka öğretmeni bilgilendirin.

Bunu yaparken dialog hatalarından kaçının.

Dersleri bölerek sınıfa girmek, En basit konularda bile sürekli telefonla aramak, öğretmeni suçlayıcı veya akıl öğretici bir tarzda iletişim kurmak vb.

OKULDA İLETİŞİM

Çocuğunuzu okula karşı negatif etkileyecek, okulla, öğretmeniyle ve okumakla ilgili

olumsuz eleştirileri onun yanında yapmayın.

OKULDA İLETİŞİM

GÜÇLÜ BİR OKUL-ÖĞRETMEN İLETİŞİMİ İÇİN GEREKENLER

- ▶ Güven
- ▶ Karşılıklı saygı
- ▶ Açık iletişim
- ▶ Dürüstlük
- ▶ Aktif dinleme
- ▶ Tam bir bilgi akışı
- ▶ Açıklık
- ▶ Esneklik
- ▶ Önemseme
- ▶ Anlama
- ▶ Sorumluluk paylaşımı

OKULDA İLETİŞİM

ÖĞRETMENLERLE NASIL KONUŞULMALI?

Çocuğunuzun henüz bir problemi yokken öğretmeniyle bağlantı kurmak, olumlu bir ilişkinin başlaması için belki de en önemli adımdır.

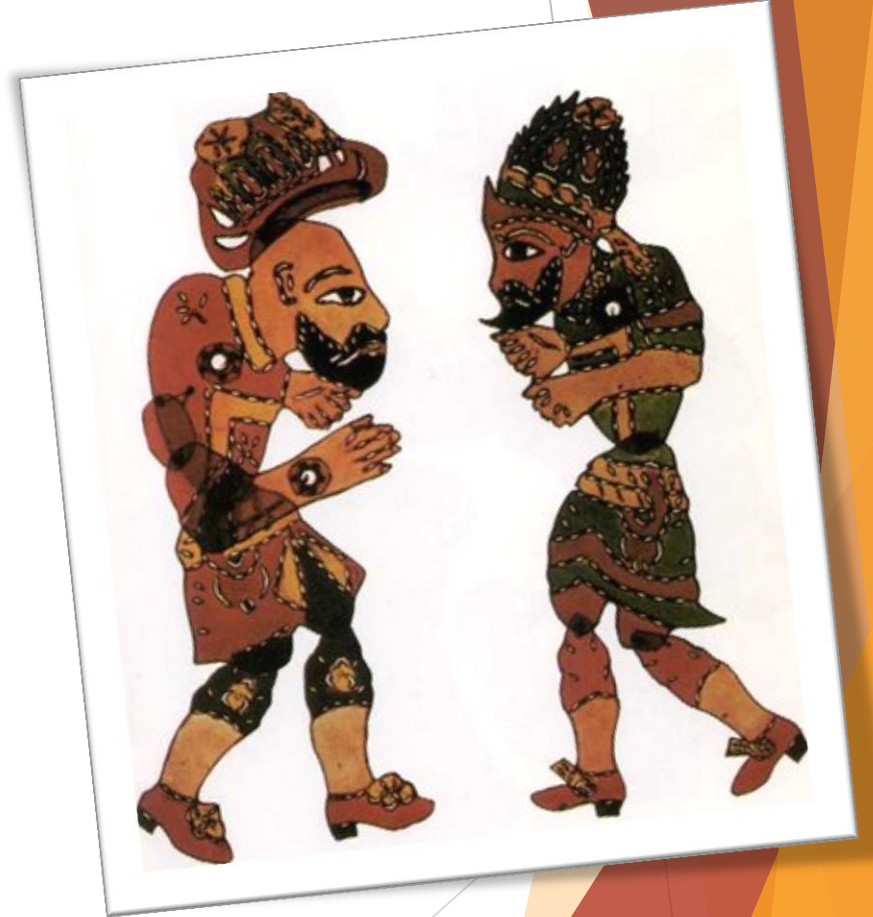
OKULDA İLETİŞİM

Öğretmen ve veli arasında iletişim çok azsa veya yoksa, her iki taraf da diğerinin sessizliğini ya ilgisizlik ya da her şeyin yolunda gittiğinin işareti olarak yanlış bir şekilde yorumlayabilir.

OKULDA İLETİŞİM

Ardından ilk veli-öğretmen görüşmesinde, görüşmeyi kim talep etmiş olursa olsun, **her iki taraf da** düşmanca bir konumda olduklarını hissedebilir.

OKULDA İLETİŞİM

Oysa böyle olmak zorunda değil...

Okul yılının başlangıcında ilk birkaç hafta içinde, yeniliklere alışıp siz ve çocuğunuz rahat bir düzene geçtikten sonra, öğretmenle konuşup herhangi bir gün ders sonrası 15 dakikalık kısa bir randevu isteyin. Okul yılı içinde olsanız bile bir tanışma toplantısı ayarlayabilirsiniz.

OKULDA İLETİŞİM

Okuldan telefon geldiğinde...

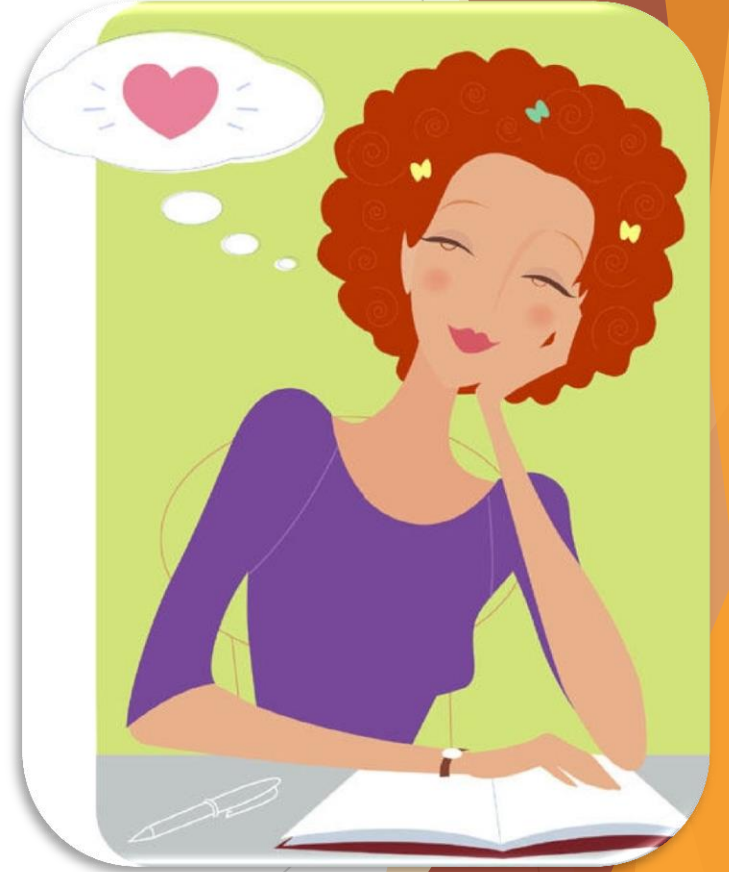

konuşmayı nasıl
olumlu ve yapıcı
bir havada
götürebileceğinizi
bilmiyor
musunuz?

OKULDA İLETİŞİM

Olumsuz bir telefon konuşmasının şaşkınlığıyla belli bir kızgınlığın yaşanması çok doğaldır.

SAKİN OLUN!

OKULDA İLETİŞİM

Savunmaya geçmeyiniz!

Çoğu insanın kendi rollerini korumaya çalışması normaldir. Öğretmen, öğretme yetkileri veya sınıfa hakimiyeti ya da veliler, velilik yetkileri konusunda savunmacı olabilir.

İnkâr etmeyin...

Bazı insanlar problemlerin olabileceği gerçeğini inkâr etmek isterler veya daha az tehditkar senaryolar kurarlar:

- “Belki sadece sıkılmıştır”,
- “Bu problemi evde hiç yaşamadık, evde böyle davranmıyor”.

OKULDA İLETİŞİM

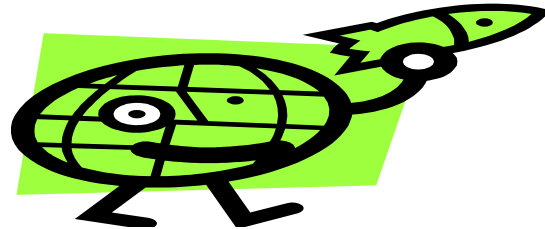
Suçlama yapmayın...

Sorumluluktan kaçmak için çabucak bir çözüm önermek veya neden uydurmaktır:

“kocam ve ben ayrıldık”,

«babasına çekmiş»

“çocukken ben de böyleydim”.

OKULDA İLETİŞİM

DİKKAT...

Ne demeli...? Ne dememeli...?

OKULDA İLETİŞİM

Öğretmen diyor ki:

“Aramak zorunda kaldığım için üzgünüm; ama Ahmet’ in davranışları sınıfta sorun yaratıyor. Beni dinlemiyor. Sizinle görüşmemiz gerek”.

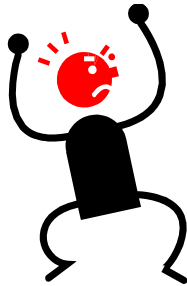

OKULDA İLETİŞİM

Öğrenci Velisinin cevabı...

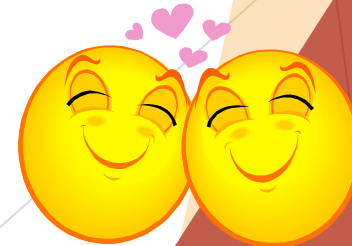
(Kızgın bir yanıt):

“Evet, çocuk da sizin ona kötü davrandığınızı söylemişti”.

(Olumlu bir yanıt):

“Memnuniyetle gelirim, ne zaman sizin için uygun olur?”

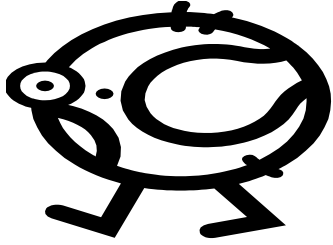
OKULDA İLETİŞİM

Problemi telefonda çözmek ya da öğretmenin kızgınlık ve hayal kırıklığını arttırmak zorunda değilsiniz. Yüz yüze görüşmek genellikle daha etkili sonuç verir.

OKULDA İLETİŞİM

(Savunmacı bir yanıt):

“Birilerinin sürekli arayıp Ahmet kötü bir çocukmuş gibi konuşmasından bıktım usandım”.

(İdeal bir davranış):

“Bu şikayetleri daha önce de duymuştuk, Ahmet’ in davranışlarının devam etmesi beni hayal kırıklığına uğrattı; fakat bunu düzeltmek için yapabileceğimiz bir şeyler olduğundan eminim”

OKULDA İLETİŞİM

(İnkarcı bir yanıt):

“Okuldaki kurallara uymada hiç güçlük çekmedi. Ahmet’ in problem yarattığına inanamıyorum”.

(Çözümcü bir yanıt):

“Onun böyle olabileceğini kabul etmek çok zor geliyor; ama bu noktada sizi dikkate alacağım. Ahmet evde bunu çok farklı bir şekilde anlatıyor. Buluşmamız iyi olur. Bu durumla nasıl başa çıkabileceğimi öğrenmek için sizinle konuşmam gerek”

OKULDA İLETİŞİM

(Suçlayıcı bir yanıt):

“Çocukla yeterince ilgilenseydiniz böyle olmazdı”

(Sakin bir yanıt):

“Bu konuda zaten oldukça sinirliyim. Okulda da böyle olduğunu kabul etmek şu sıralar benim için çok zor”

OKULDA İLETİŞİM

(İnanmamacı bir yanıt):

“Ahmet’ i bu kadar kısa zamanda tanıyamamanız çok doğal”.

(Aydınlanmacı bir yanıt):

“Anlattığınız çocuğun benim çocuğum olduğuna inanmak istemiyorum; ama dediklerinizi düşüneceğim. Davranışın özellikle ne zaman ortaya çıktığını ve sizce nedeninin ne olduğunu öğrenmek istiyorum. Bunu konuşmak için görüşebilir miyiz?”

OKULDA İLETİŞİM

Sıkça sorulan soru...

“Çocuğumun durumu nasıllll” ?!?

(Çok genel, geniş anlamlı bir soru)

OKULDA İLETİŞİM

Yerine...

- Çocuğum matematik, okuma yazma ve diğler derslerde sınıfına uygun performans gösteriyor mu?
- Herhangi bir konuda özel yardıma ihtiyacı var mı? (Sosyal uyum, öğrenme becerileri vs.)
- ▶ Okul psikoloğru gibi uzmanlara başvurmamı önerir misiniz?
- ▶ Okulda çalışmalarını düzenli bir şekilde yapıyor mu?

(Daha özel, ilgilendiğinizi belirten sorular !)

OKULDA İLETİŞİM

- ▶ Verilen ev ödevlerini düzenli bir şekilde yapıyor mu?
- ▶ Sizde ve arkadaşlarıyla iyi anlaşılıyor mu?
- ▶ Sosyal aktivitelere katılma konusunda istekli mi?
- ▶ Öğrenmesine daha çok katkıda bulunmak için evde neler yapabiliriz?
- ▶ Sınıfta sorumluluklarını yerine getiriyor mu?

OKULDA İLETİŞİM

İşte, çocuğunuzun öğretmeniyle nasıl konuşabileceğinizle ilgili birkaç örnek:

- ▶ “Damla’ nın yazma becerileriyle ilgili sizinle tartışmak istediğim bazı konular var. Notlarının iyi olduğunu biliyorum; ama çalışması bana yetersiz görünüyor. Bunu daha iyi anlamak istiyorum.”
- ▶ “Gerçekten sizinle görüşmek istiyorum. Hasan, okula gitme konusunda şimdiye kadar olmadığı kadar isteksiz. Sanırım birlikte çalışarak ona yardım edebiliriz.”

OKULDA İLETİŞİM

- ▶ “Sizinle Erhan’ın ev ödevleri hakkında konuşmak istiyorum. Çok fazla çaba harcıyor; ama notları hala çok düşük. Belki ondan ne beklediğinizi daha iyi anlarsak, ona daha çok yardım edebiliriz.”
- ▶ “Siz gerçekten de Aslı’ nın daha iyi olmasını istiyorsunuz; ama o, ev ödevinin ceza niyetine kullanılmasıyla harekete geçecek bir çocuk değil.”
- ▶ “Bu not konusunda anlayamadığımız için üzgünüm. Sanırım her çocuğun en üst potansiyeline ulaşmasını istiyor ve onları gerçekten buna zorluyorsunuz.”

OKUL GÜVENLİK PERSONELİ İLE İLETİŞİM

Okul Ziyaretiniz sırasında;

- 1-Görevliye güler yüzle ve iyi davranınız,
- 2-Görevli istemeden kimliğinizi bırakarak “*Ziyaretçi Kartını*” isteyiniz,
- 3-Kartı ziyaretiniz süresince takınız,
- 4-Çıkışta kartınızı bırakıp adınızın karşısına imza atınız ve kimliğinizi alınız.

NOT: Okulun, o çevrenin en önemli yeri olduğunuzu asla unutmayınız.

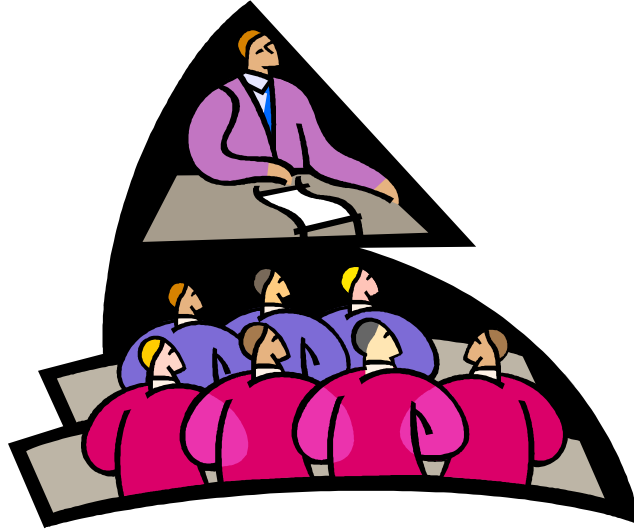
OKUL YARDIMCI PERSONELİ İLE İLETİŞİM

- 1-Güler yüzle ve iyi davranınız
- 2-Destekçi olunuz
- 3-Moral veriniz
- 4-Çok zor işler yaptıklarını unutmayınız

OKULUN ÖĞRETMENLERİ İLE İLETİŞİM

Okulun tüm öğretmenlerini
“çocuğunuzun sınıf öğretmeniymiş” gibi
kabul edin ve öyle de davranınız.

OKUL YÖNETİMİ İLE İLETİŞİM

1-Güler yüzlü olunuz

2-Destekleyici olunuz

3-Dünyanın en önemli ve en zor yerini
(çocuklarımızın bulunduğu yer)
yönettiklerini unutmayınız

4-Saygılı ve yapıcı olunuz

5-Anlayışlı olunuz

6-Okula telefon açtığımızda önce kendinizi
tanıtınız. Karşınızdaki kendini tanıtmamışsa
“kiminle konuşuyorum efendim?” gibi nazik bir
ifade kullanınız.

DİĞER ÖĞRENCİ VELİLERİ İLE İLETİŞİM

- 1-Güler yüzlü olunuz
- 2-Selamlaşınız
- 3-Okulunuz için yapıcı konuşmalar yapınız
- 4-Özellikle okul içinde tartışma yapmayınız
- 5-Tartışma yapanları ve olumsuz davranış sergileyenleri kibarca uyarınız

OKULUN TÜM ĞRENCİERİ İLE İLETİŞİM

Tüm đrencileri kendi çocuğunuz olarak görünüz, onlara da sevgi ve Őefkat gösteriniz.

TEŞEKKÜRLER...